

Nekega dne se gre sprehajati, da bi lažje skrbi pregnal in pride ravno v gozd, kjer je njegov ovčar ovce pasel. Ovčar ga gleda in gleda, znan se mu zdi, pa ga vender ne spozna od daleč in šele, ko ga vodja nagovori, spozna ga po glasu. Jako čudno se mu zdi, da je toliko shujšal v tako kratkem času ter ga vpraša: »Gospod, kaj pa vam je, da ste toliko shujšali, ali ste bolni? Silno ste suhi!«

Vodja pa reče: »O prijatelj! Skrbi, skrbi! te tarejo človeka in ga rinejo v prezgodnji grob. »Kake skrbi pa imate«, pravi ovčar? Nato mu vodja razodene vse, kar se je zgodilo pred kratkim, ko ga je cesar obiskal. Ovčarju se vodja v srce smili in se mu ponudi za rešenika.

Vodja pa reče: »Kako boš pa govoril pred cesarjem, ker nisi nič učen?« Bom že kako,« reče on, »se bom že kaj zmislil, le oblecite me v vašo kuto, pa grem kar naravnost k cesarju.« In zgodi se tako.

Ovčar pride k cesarju in cesar se usede v vsem svojem veličastvu na prestol ter ga jame izpraševati: »Kako velik je svet?«

Ovčar odgovori: Prav velik že ni, ker če bi jaz tak voz imel, ki bi tako hitro šel, kakor pride sonce okoli zemlje, tako bi ravno v štiriindvajsetih urah prišel na konec sveta.«

Cesar malo zmaje z glavo pa reče: »Naj bo, bomo videli, kaj bo dalje. Koliko sem jaz vreden na svojem prestolu sedeč?«

Ovčar odgovori: »Kristusa, judovskega kralja, so za trideset srebrnikov prodali, jaz bi zate ne dal več kako kvečjemu devetindvajset srebrnikov.«

Nato se cesar tako zasmee, da bi bil kmalu počil; potem pa dalje vpraša: »Kaj pa jaz zdajle mislim?« Ovčar pa pravi: »Ti misliš zdajle, da sem jaz samostanski vodja, pa sem le njegov ovčar.«

Cesar pa reče: »Če je pa temu tako, boš pa odslej ti za vodjo postavljen in vodja bode tvoj ovčar, ker si ti bolj prebrisan, kot on.«

Ovčar pa odgovori: »O gospod cesar! Pusti vodjo na svojem mestu, saj vidiš, da jaz nisem za to, ker ne znam maše brati in tudi nisem blagoslovljen, da bi jo smel. Vodja je pa zdaj od samih skrbi toliko shujšal, da ni nič debelejši, kot jaz.«

»Naj bo no«, reče cesar, »zato, ker si ti.«

Ovčar pa nese hitro domu veselo novico, da je odrešil in obvaroval samostan pred razvalinami. Vodja pa ni nikdar več pozabil besedi, ki so bili zunaj na zidu zapisane, ampak vtisnil si jih je globoko v spomin.

Mrtvečeva poroka

Pri Grilovniku so imeli predice. Ženske imajo pa že od nekdaj jako namazane jezičke, da strašno gladko teko, kadar jih pride več skupaj. Tako so tudi tukaj marsikatero uganile s svojimi žlobudravimi jezički.

Posebno mlade so bile jako korajžne, tako, da so si potem, ko so se malo jagodovčka navlekle, upale hudiča iz pekla poklicati.

Med tem pride gospodinja v izbo, posluša njih pogovore, potem pa reče: »Veste kaj predičice. Naša kokoš je hodila nekam nosit, da ni nihče vedel kam. Zdaj smo jo pa zasledili ondi na pokopališču, kjer je neka malo vdrta gomila. Nanesla je že sila jajec, pa se nihče ne upa ponje. Če ste tedaj tako srčne, kakor pravite, naj gre ena izmed vas ponje in naj jih sem prinese.«

Res vstane mlada, okroglolična deklica ter gre; njene tovarišice jo pa spremljajo. Pride do gomile, se skloni k jami in seže po jajcu, pa ojoj! Neka mrzla roka jo prime in je ne izpusti. Kliče na pomoč, pa nihče ne opravi nič.

Zdaj pošljejo po župnika. Župnik pride in škropi z blagoslovljeno vodo, pa vse nič ne pomaga. Župnik misli in misli, kaj bi neki to moralo biti ter reče naposled: »Deklica! Ti si gotovo bila v kaki zvezi s tem človekom, drugega ne more biti.«

In res se domisli deklica, da je imela prejšna leta ljubčka, ki ji je za trdno rekel, da še celo zaklel se je, da jo vzame v zakon, pa je potem umrl.

Župnik nato reče: »Zdaj pa ne kaže drugega, kakor zvezal vaju bom.« Na to pošlje po štolo. Po tem se skloni h tlem, moli dotične molitve in ju zveže.

In kakor bi trenil, mrzla roka izpusti deklico, ki se je po vsem životu tresla.

Na pokopališču

Zejčar je bil zelo premožen mož. Kakor mora vsak človek, umrl je tudi on.

Njegovi sorodniki bili so pa silno lakomni. Ko ga v rakev zabijejo, mu ne privoščijo drugega, kakor raztrgano nogavico mu puste na eni nogi, vse drugo pa sami pograbijo.

Druga noč pa, ko je že v grobu ležal, bila je petkova. V petkih pa je imel cerkovnik vselej navado pozno domu hoditi. Pride čez pokopališče ravno, ko je enajst odbila. In ta čas, pravijo, pridejo mrlič iz grobov.

Koraka mimo enega še ne davno zagrebenega groba, kar zapazi na njem nagega človeka, ki je nogavico preobувal rekoč:

»Če jo obujem na levo nogo, ni na desni ničesar, a ko jo pa denem na desno, je pa leva prazna.« To pa ponavlja toliko časa, da se mu jame cerkovnik na vse grlo smejati.

Mrlič ga opazi, ujezi se in steče za njim.

Cerkovnik pa v največji sili, teče pod zvonik in jame zvoniti. Mrlič pusti cerkovnika in se povrne v grob nazaj.

Drugi dan pa navsezgodaj poprašujejo ljudje cerkovnika, kaj je bilo, da je opolnoči zvoniti začel. Povedal jim je pa vse, kar je videl in slišal.

Zvedeli so tudi Zejčarjevi sorodniki in dobro so vedeli, kaj pomenja to znamenje, pa ni jim bilo mar, da bi za eno mašo plačali za rajnkega.

Cesar Jožef in pijanček

Nekega večera se preobleče cesar Jožef v navadnega vojaka ter se sprehaja potem po mestu.

Pride pa do neke žganjarije, od koder se je slišalo glasno kvakanje. Stopi notri in se usede k neki mizi, kjer je že tudi nek vojak dobro kimal. Pozdravi ga, kakor se spodobi, in on mu pomoli glažek slivovke. Cesar vzame in pije.

Potem se začneta pogovarjati o mnogovrstnih rečeh, posebno pa o pijači. Vojak cesarja ni spoznal, marveč je mislil, da je kar navaden vojak, zato je pa govoril ž njim kar po domače, cesar pa ravno tako. Pijeta tako dolgo, da je vojak že vse svoje novce izdal.

Nato pa jame cesar dajati za pijačo. Bila sta naposled celo tako vesela, da sta bratovščino pila. Zdaj pa zmanjka tudi cesarju denarja. Vojak bi bil pa še rad pil in reče:

»Ti prijatelj, jaz sem suh in nimam več bora pri sebi.« Cesar pravi: »Jaz tudi ne, kaj nama je pa zdaj začeti.« »Jaz že vem kako,« reče vojak, »samo bojim se, da bi vsega ne obklepetal, če bi ti jaz povedal.«